

PISMA BRALCEV

»POJDI TE DOMOV!«

Spoštovani tovariši urednik!

Letošnji 1. maj smo občani Most preživeli tako kot že dolgo ne. Občinska skupščina Ljubljana Moste-Polje, družbenopolitične organizacije, temeljna telesnokulturna skupnost, krajevna skupnost Zadobrova in gostinsko podjetje Figovec so dobro organizirali praznovanje v Zajčji Dobravi. Vse je bilo na ravni, čeprav je nagajalo slabo vreme in se je poznala delna improvizacija, saj Zajčja Dobrava še nima tradicije kot npr. Rožnik in podobni centri. Občani smo se prijetno zabavali, potreba je bila dokaj solidna, kresovanje in kulturni program sta privabila precejšnje število ljudi.

Zataknilo se je le v tork, 30. aprila, ko se je okrog 22.30 vili močan dež. Ljudje so se nagneti v gostišče Zajčja Dobrava, glasba je prenehala. Gostišče je bilo nabito polno, saj so bili gostje prepričani, da se bo praznovanje nadaljevalo do 4. ure zjutraj, kot je bilo objavljeno na številnih plakatih. Žal pa so bili gostje zelo razočarani, ker so nekaj po polnoči prenehali točiti vsako pijačo in silili goste, naj grejo domov. Mislim, da je bila to zelo zgrešena poteza gostinskega podjetja Figovec, saj so gostje glasno protestirali proti taki odločitvi, ki vsekakor ni bila na mestu. Prvomajski shod in praznovanje praznika sta tako prvega dne dobila nezaželen konec, kakršnega si delovni ljudje vsekakor niso zaslužili.

Občani Most želimo, da bi Zajčja Dobrava postala tradicionalna točka za praznovanje 1. maja - tako kot Rožnik. Žato

smo prepričani, da prihodnje leto ne bo nihče gledal zgolj na komercialni efekt prazničnih prireditev, tako kot je letos to naredilo gostinsko podjetje Figovec.

STOJAN SEVŠEK

POTREBUJEMO SODOBEN KINO

Tovariši urednik!

Kot občan Most in obiskovalec kina Triglav želim javno opozoriti na nujen problem našega kinematografa.

Nedvomno so upravičene hvalne in ponos na pospešeno izgradnjo naše občine, saj uspešno gradimo stanovanja, razširjene zmogljivosti športa in rekreacije in druge objekte. Preveč ravnodušni pa smo do področij, kjer zaostajamo. Kar ne moremo preseči zaostalosti. Zastonj so nam lepe stolpnice, če moramo po vsak žebelj v mesto. Prav tako pa pogrešamo tudi javno kulturno ustanovo.

Sodoben kino v Mostah bo vsaj delno zadostil tej zahtevi in ne moremo ga čakati v nedogled. Saj bi dvorana lahko služila tudi drugim namenom, kot so sestanki organizacij, kulturne prireditve in podobno. Do takrat pa bi kazalo le malo urediti sedanji kino TRIGLAV, ki zdaj očitno odvrta ljudi od obiska.

Kritiziram tudi upravo kina, ki očitno nezadostno skrbi za higienske in estetske razmere. Posebno področje pa je izbor filmov v kinu Triglav. Sodim, da bi o tem morale spregovoriti tudi družbenopolitične organizacije tega terena, saj je izbor slab in ne služi vzgoji ali kulturi delavskega razreda Most.

ANDRIJA VLAHOVIČ

Dne 23. marca 1942 je na obronkih Pugleda junaško padel Polde Mazovec

TAM NA PUGLED GORI

V neposredni bližini Ljubljane nad vasjo Podlipoglav je na obronkih visokega hriba Pugled prezimovala enota I. štajerskega bataljona, pozneje II. grupe odredov. Bataljon je v začetku marca leta 1942 štel že prek 150 oboroženih partizanov. V tem času so se pripravljali na predvideni dolgi pohod. Pospešili so z vojaškimi in političnimi pripravami in tako utrjevali borce za poznejše partizanske pohode in napore. Posamezni vodi in patrole so dnevno hodile na krajše pohode in izvrševale manjše akcije ter pri tem potokle že nekaj italijanskih vojakov.

Seveda so bili o tem partizanskem bivanju kmalu obveščeni Italijani. Znano jim je bilo, da je na visokem hribu Pugled partizansko taborišče, ki jim je vlivalo v kosti strah in trepet.

Ponoči so borci na stražarskih mestih prisluškovali močnemu brne-

nju težkih kamionov. Sovražnikove kolone so se v temi brez luči pomikale po dolini iz smeri Ljubljane in okoliških postojank. Te sodrge je bilo okrog dva tisoč. Njihov namen je bil uničiti partizanski bataljon. S seboj so vlekli težko orožje, od minometalcev do topov.

Dne 23. marca 1942 zgodaj zjutraj je nekje za obronkom Pugleda počila puška in mitraljez je zapel svojo mrtvaško pesem. Očitno je bilo, da se je partizanska izvidnica, ki se je vračala z nočnega pohoda v taborišče, spotoma spopadla z italijansko patrolo.

Komandant Franc Rozman-Stane je dal povelje za odhod druge patrole, ki naj ugotovi, kaj pomenijo

strelji izza hriba.

Partizanska patrola pod vodstvom Poldeta Mazovca, ki je bil doma iz Zg. Kašlja, je prav tedaj prispela na obronek in opazila, da se Italijani oprezno in prihuljeno približujejo po dokaj strmem pobočju navzgor proti partizanskemu taborišču.

Rdeča raketa je zagorela in ugasnila; čez nekaj časa druga, neke drugje kot odgovor prvi raketi. Dve sovražnikovi koloni sta se med seboj sporazumevali.

Za robom hriba so pritrjeno ležali Polde in njegova dva tovariša. „Ko bom dal znak za ogenj,“ je dejal Polde, „planemo po njih, in to takrat, ko se nam bodo Italijani že čisto približali!“

Nekaj časa je bila grobna tišina. Italijani so se tiho približevali.

Ko so se v dolini oglasili zvonovi in oznanjali poldan, je zaropotalo. Polde je s svojima tovarišema nestrpno čakal, kdaj se mu bodo fašisti približali pred mitraljez.

„Zdaj! Ogenj!“ je zakričal Polde in s kazalcem pritisnil na sprožilec zborjevke. Mitraljez je bil zamrznjen in ni deloval. Italijani so izbrabili Pol-

detovo zmedo in besno navalili z bombami. Zaropotalo je tako, da je odmevalo iz hriba v hrib, tja v dolino. Polde Mazovec in njegova tovariša so se smrtno zadeti zgrudili v sneg.

Od vseh strani so tedaj navalili hrabri partizani. Odbijali so sovražnika in mu zadajali krvave udarce. Italijani jim niso mogli do živoga. Vse preveč je bila jeklena in trda partizanska pest. Nenadoma je za hrbotom sovražnika zaropotalo še močnejše.

Ristova četa je prišla Italijanom za hrbot in zadala tej svojati občutne udarce. Ranjeni in mrtvi Italijani so se valili po strmini Pugleda in mnogo jih je obležalo. Komandir čete Franc Mazovec-Risto je tako s svojo udarno četo maščeval svojega brata Poldeta.

Borci II. grupe odredova pa so šli po tej zmagi naprej v nove borbe; mnogokrat so se spominjali hrabrega tovariša Poldeta in borbe na Pugledu ter ob takih prilikah zapeli pesem: „Tam na Pugled gori, tam so bili boji...“

LUDVIK KUKAVICA

Leopold Mazovec, borec II. grupe odredov, padel v boju z Italijani v marcu leta 1942

DEŽURNI 316-690

Mesec maj je mesec mladosti in torej tudi mesec našega pospešenega delovanja. Sprejeli smo Titovo štafeto, sodelovali smo na pohodu Po poteh partizanske Ljubljane, pionirji so sprejeli v ZMS, zaključili smo z delom mladinske politične šole, pripravljamo ustanovitev konferenec mladih v izobraževanju, skratka veliko akcij je za nami, še več pa pred nami. Tudi mlade brigade, ki bodo sodelovali na zvezni in jubilejni petnajsti mladinski delovni akciji „SAVA 74“, smo že zbrali. Sicer pa bo najbolje, če na kratko preletimo nekaj akcij in vas o njih na kratko informiramo.

Pred nedavnim se je končala mladinska politična šola za mlade delavce, ki jo je organizirala komisija za idejnopolitično delo. Mladi slušatelji so z zanimanjem sledili izbranim temam in v razpravah tudi aktivno sodelovali. Ob koncu šole so imeli krajši preizkus znanja in lahko rečemo, da so se vsi po vrsti dobro odrezali. Sicer pa lahko obširneje poročilo o mladinski politični šoli preberete v tej številki Naše skupnosti na drugem mestu.

Zaključen je cikel predavanj za pionirje, ki bodo letos sprejeti

v mladinsko organizacijo. Cikel predavanj je pripravila komisija za vzgojo in izobraževanje. Sicer pa bodo imeli mladi letos kar tri sprejeme. Skupnega na ravni mesta v Križankah, skupnega na ravni občine v novi dvorani Kodeljevo in še svojega po šolah. Sprejem v dvorani Kodeljevo bo prav gotovo za vse še posebno privlačen, hkrati pa bo to prva taka prireditev v novi dvorani. Pričakujemo 2000 do 3000 udeležencev.

Na letošnjem pohodu Po poteh partizanske Ljubljane smo se mladi Moščani izredno dobro odrezali, saj je bilo letos na pohodu izredno veliko naših mladincev. Še posebno dobro so bili organizirani počitničarji, ki so organizirali srečanje počitničarjev iz vse Slovenije. Po pohodu so imeli krajšo slovesnost na Urhu, potem pa so se srečali na tovariškem srečanju v Hrušici in se pogovorili o nadaljnjih skupnih akcijah.

22. maja bo prišla v Ljubljano folklorna skupina štirinajstih mladink in mladincev iz Bileče. Tudi letos jih bomo sprejeli in jim pripravili krajši izlet, na predvečer 25. maja pa bomo organizirali tovariško srečanje.

Tudi letos bo v organizaciji TTKS in OK ZMS Moste-Polje tradicionalni Teden mladih, v katerem se bodo odvijale razne športne in kulturne prireditve. Mladi bodo tekmovali v košarki, kegljanju, streljanju, šahu in najbrž tudi v nogometu.

Za akcijo SAVA-74 je že sedaj prijavljenih več kot sedemdeset mladih iz Ljubljane; po daljšem času lahko torej spet pričakujemo dobro udeležbo naših mladincev na zvezni delovni akciji.

Zveza rezervnih vojaških starešin je ponudila naši občinski konferenci organizacijo streljanja s pištolo. Kar precej mladih se je odzvalo pozivu in lahko rečemo, da so se dobro odrezali. Dokler imamo v naših vrstah tako dobre strelce, se nam ni treba bati, da bi kdorkoli ogrozil našo ozemelsko celovitost. Seveda igra pomembno vlogo tudi zavest mladih, ki je izredno visoka.

29. maja bo ustanovljena konferenca mladih v izobraževanju. Le-ta bo omogočila ne le izpolnitev zadanih nalog komisije za vzgojo in izobraževanje, temveč bo te naloge tudi pomnožila in jih razširila na vsa področja vzgoje in izobraževanja.

Mladinski aktiv Nove Jarše

Razgibana klubska dejavnost

Mladinski aktiv je bil ustanovljen marca 1973 na pobudo mladih iz Novih Jarš. Dokončno obliko je dobil novembra istega leta s svojo redno letno konferenco. Na tej konferenci je mladina postavila svoje želje in zahteve družbenopolitičnim organizacijam (KS, SZDL, ZB, RK, ZK).

Na tej konferenci so izvolili tudi predsedstvo in delegate, ki so konkurirali v vseh družbenopolitičnih organizacijah na terenu, v mestnem in občinskem merilu ter v TOZD.

Strukturo vodenja so razdelili na predsedstvo in komisijo za posamezna področja: kultura I. D. P., klubska dejavnost, informiranje, šport in ureditev okolja; vključili so še komisijo za povezovanje, v kateri nastopajo vsi delegati.

Kulturno področje je zelo slabo razvito. Mladi so organizirali nekaj proslav, katerih se je udeležilo okoli sto prebivalcev. Organizirali so tudi predavanje filmov v veliki dvorani krajevne skupnosti. Zaradi finanč-

nih težav in nesoglasij z DPO in KS so morali to opustiti.

Idejnopolitično delo v mladinski organizaciji še ni popolnoma zaživel, čeprav so bili organizirani dve predavanji o marksizmu. Ni bilo zaželenega obiska. Zato bodo temeljito spremenili dosednji način dela s pomočjo občinske konference ZMS Moste-Polje, ZK Moste-Polje in drugih organizacij, ki so dolžne pomagati.

V zimskem času je najbolj razgibana klubska dejavnost. To so debatni večeri, klubska srečanja mladih s predstavniki starejše generacije in razna športna srečanja. Najbolj so obiskovani sobotni večeri s plesom. Prostore so dobili od KS Nove Jarše popolnoma neopremljene. Sami so uredili prostore, da bi se obiskovalci čim ugodneje počutili. Opremo za te večere so si izposodili pri občinski konferenci ZMS Moste-Polje. Denar, ki ga dobijo od plesov, uporabijo za kritje raznih stroškov, tako da ostane njim samim zelo malo. Največ posluha imajo mladi za

športna srečanja, predvsem za košarko in mali nogomet, čeprav nimajo igrišča za treninge. Vključenih imajo 38 košarkarjev in košarkaric, ki tekmujejo v medobčinskih ligah, in 10 nogometašev, ki so vključeni v sindikalni občinski ligi. Zabeležili so že prvi uspeh v tej ligi in premagali Pletenino s 4:2.

Mladi iz Novih Jarš se množično pripravljajo na tradicionalno tekmovanje mladih Moščanov meseca maja. Najbolj zavzeto se pripravljajo šahisti in strelci, manj pa igralci namiznega tenisa. Ustanovili so tudi planinsko sekcijo, ki je organizirala smučarski izlet, a je odpadel zaradi pomanjkanja snega.

Urejanje okolja je skrb ene izmed komisij aktivna ZM Nove Jarše; sedaj se bavi z ureditvijo ploščadi po načrtu KS, ki bo rekreacijski center Novih Jarš. Mladi bodo prispevali svoj delež s prostovoljnimi deli. Poskušali bodo še bolj organizirano delovati in sodelovati. Organizirali bodo tudi free koncerte.

ANKICA MARJANOVIČ

V Zg. Kašlju je zraslo novo stanovanjsko naselje. Hišice so sicer montažne, vendar bo bivanje v njih prijetno in udobno

Delitev organizacije ZRVS Moste

V aprilu smo uresničili sklep občinske zbornice krajevne organizacije ZRVS Moste o delitvi na dve samostojni organizaciji. Tako imamo zdaj organizacijo ZRVS Moste (levo od Pokopališke ulice) z 230 člani in organizacijo ZRVS Moste - Selo z 200 člani. Konstituirana sta tudi odbora novih organizacij in izvoljena predsednika: Za OO Moste je to JANKO SOSIČ, za Moste-Selo pa IVAN LONGO. Novoizvoljena odbora obeh organizacij sta sprejela vsak svoj program dela za leto 1974,

že izdelan za dosedanje enotno organizacijo Moste.

Program je usklajen z občinskim programom, obravnava pa predvsem področja strokovnega pouka in obrambne vzgoje, idejne in družbenopolitične vzgoje, napredovanj, priznanj in splošnih zadev ter področje informiranja in politične propagande.

Tako zastavljen program daje realno upanje, da bo tudi izveden, kar bo pomemben prispevek k nadaljnji afirmaciji organizacije ZRVS,

poleg tega pa bo okrepljeno delo tudi SZDL, mladine in krajevne skupnosti, kar je tudi pomembna naloga rezervnih starešin.

Vsi rezervni starešine bodo v številčno manjši organizaciji prišli do aktivnejše besede in imeli večjo možnost neposrednega sodelovanja. To bo prispevalo k mobilnosti organizacije, k večji zavzetosti članstva in boljši obrambni sposobnosti. To je pa tudi namen izvedene reorganizacije.

ANDRIJA VLAHOVIČ

Osnovna šola Polje

PESTRA GLASBENA BERA

V tem šolskem letu so se na oš Polje zvrstile štiri kulturne skupine, in to:

1. baletna skupina SNG,
2. glasbeno-kulturna L. Korošec - M. Benedičič,
3. Slovenski oktet in
4. godalni trio Lorenz.

O baletni in glasbeno-kulturni prireditvi smo v Nsk že poročali.

Dne 26. aprila je po enoletnem premoru zopet nastopil pred učenci šole Polje Slovenski oktet. Tokrat je prišel z njimi tudi njihov dolgoletni impresarjovinar Bogdan Pogačnik. Slovenski oktet rabi pri svojih gostovanjih v inozemstvu splošno razgledanega človeka, kot je B. Pogačnik zaradi napovedi in komentarja k vsaki zapeti skladbi. Tudi na naši šoli smo bili tokrat deležni njegovega komentarja k vsaki pesmi.

Sodim, da kratek komentar psihološko zelo pozitivno vpliva na mladega poslušalca ter mu približa skladbo samo, kajti dosežena sta dva učinka: razumevanje skladbe in disciplina, ki je dandanes zelo pereč problem pri mladih poslušalcih resne glasbe. No, na šoli Polje je pri učencih disciplina kar zadovoljiva. Za red in pridno poslušanje učencev gre predvsem zaslug učiteljem in vodstvu šole.

Pred začetkom koncerta je Slovenski oktet v imenu mladih pozdravila učenka 8. razreda Turkova.

Koncert godalnega tria Lorenz pa je bil 10. maja. Tako so se učenci šole spoznali tudi s komornim godalnim triom. Tudi ta svetovno znani ansambel je pri učencih šole dosegel zelo vneto in pozorno poslušanje, kajti k vsaki skladbi je bil podan kratek komentar o skladbi in skladatelju. Program pa je bil sestav-

ljen od klasike (Haydn) do moderne (L. Lebič). Redkost na svetu je, da sestavljajo ansambel, kot je trio Lorenz, člani ene same družine. Iz dobe baroka vemo za družino Bach, da so bili vsi člani glasbeniki. Že to da človeku misliti: kako so vsi trije bratje glasbeno nadarjeni, kako so v igri homogeni, kako virtuozno igrata vse, kar jim pride pod roke!

Naj omenimo še koncerte vevškega pihalnega orkestra, ki ima tudi nastope na naši šoli in se jih udeležijo večina naših učencev. Pa še to, da so večina godbenikov prav bivši učenci naše šole.

Tako je za to šolsko leto program kulturno-prosvetne zunaj šolske dejavnosti končan. Posebno dragocen je za učence iz okoliških vasi, kajti vsaka prireditev na šoli jim je bila enkratno, svojevrstno doživetje.

Prof. JANEZ ŽNIDAR

Na Vevčah urejajo otroško igrišče. Znano je namreč, da v naši občini vsi, najbolj pa otroci, čutimo pomanjkanje otroških igrišč in zelenih površin. Zato bo tudi vevško igrišče pomembna pridobitev za tamkajšnje malčke